

YÖNETMELİK

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından:

HASTALIKTAN ARILIKTE BÖLÜMLENDİRME YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, hayvan sağlığı ve halk sağlığının korunması, güvenli hayvansal üretim yapılması ve uluslararası ticaretin sürdürülebilmesi için gerçek ve tüzel kişilere ait işletme veya işletmelerin, Bakanlıkça belirlenen hayvan hastalıklarından ari olarak bölümlendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, su hayvanları hariç diğer hayvanların, hayvansal ürünlerin, semen, ova ve embriyonun elde edildiği gerçek ve tüzel kişilere ait hayvancılık işletmelerinin Bakanlıkça belirlenen hayvan hastalıkları yönünden ari olarak bölümlendirilmesini, bölümün sahip olması gereken asgari şartları, denetim ve survey çalışmalarını ile izin ve sertifika verilmesine ilişkin işlemleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,
 - b) Bakanlık denetim ekibi: Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü hayvan sağlığından sorumlu daire başkanlığında görevli ilgili hastalıktan sorumlu iki veteriner hekim, bölge enstitüsü müdürlüğünden ilgili hastalıktan sorumlu bir veteriner hekim katılımı ile oluşan ekibi,
 - c) Biyogüvenlik planı ve yönetim sistemi: Bölüm içerisinde yer alan işletmelerin idari, teknik ve biyogüvenlik ile ilgili genel kurallarını ve bölüme ait tüm işletmelerde ve bu işletmeler arasındaki ilişkilerde hayvan hastalık ve zararlılarının işletmeye giriş, çıkış ve yayılmasını engelleyici biyogüvenlik tedbirlerini ve yönetimini,
 - ç) Bölüm: Bir veya birden fazla hastalık için belirli bir sağlık durumuna sahip, survey, kontrol ve biyogüvenlik önlemlerini içeren ortak biyogüvenlik yönetim sistemini haiz, epidemiyolojik olarak birbirine bağlı hayvan ve hayvansal üretim ile ilgili işletme veya işletmeleri,
 - d) Bölüm sorumlusu: Bölüm içerisinde yer alan işletmelerde kontrol ile biyogüvenlik planını ve yönetim sisteminin uygulanması ve izlenmesinden işverenle birlikte sorumlu olan veteriner hekimi,
 - e) Denetim raporu: Hastalıktan Ari Bölüm Sertifikası tanzimine ve denetimlere esas olmak üzere müracaatçı işletmelerin denetim ekiplerince yerinde yapılan denetlemeleri sırasında, Bakanlıkça bu Yönetmelik kapsamında yayımlanacak uygulama talimatında yer alan raporu,
 - f) Genel Müdürlük: Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünü,
 - g) İl denetim ekibi: İl müdürlüğü hayvan sağlığından sorumlu şube müdürlüğünde görevli öncelikle ilgili hastalıktan sorumlu olmak üzere iki veteriner hekim, denetlenecek işletmelerin ilçe sınırları içerisinde olması durumunda ilçe müdürlüğünde görevli bir veteriner hekim katılımıyla oluşan heyeti,
 - ğ) İl Müdürlüğü: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı il müdürlüğünü,
 - h) İlçe Müdürlüğü: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ilçe müdürlüğünü,
 - ı) İşletme: Su hayvanları hariç diğer hayvanların ve hayvansal ürünlerin, semen, ova ve embriyonun üretiminden tüketiciye ulaşana kadar gerekli olan tüm faaliyetlerin yürütüldüğü birimleri,
 - i) Su hayvanları: Su ürünleri işletmelerinde üretim, çevreye bırakma, veya insan tüketimine sunulmak amacı ile doğadan alınmış balık, yumuşakça, kabuklu ve amfibilere ait yumurta ve gametler dahil olmak üzere tüm yaşam dönemlerini kapsayan canlıyı,
 - j) Survey: Tanımlı bir zaman diliminde, belirli bir popülasyonda sistematik olarak veri toplanmasına dayanan epidemiyolojik araştırmayı,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bölümlendirme İzin Başvurusu, Biyogüvenlik Planı ve Yönetim Sistemi,
Sertifika Düzenlenmesi**Bölümlendirme izin başvurusu**

MADDE 5 – (1) Bölümlendirme izni için dilekçe ve aşağıdaki bilgi ve belgeler ile bölüm merkezinin bağlı

bulunduğu il müdürlüğüne müracaat edilir:

a) Ek-1'de yer alan beyanname.

b) Bölümde yer alan ve Ek-1'de sunulan tüm işletmelerin koordinatlarının da gösterildiği uygun ölçekli bir harita.

c) Bölümde yer alan tüm işletmelerin birbirleriyle olan ilişkisini ve bölümün işletmeleri arasındaki işlevsel etkileşimleri ve akış grafiğini gösteren kroki veya şema.

ç) Hastalık bulaşmasına sebep olabilecek işletme yakınındaki her türlü evcil ve yabani hayvan varlıkları, tahmini sayıları, türleri, yetiştirilme amaçları ve şekilleri, mesafeleri, bunların barınma ve beslenme, konaklama bilgileri, hayvanların işletmeye temas süreleri, bunun yıl içindeki seyri, coğrafi özellikler, iklim değişiklikleri ve hareketleri ile bu temasa etkileri, halen var olan ya da olması muhtemel hastalıklar, hayvan hareketleri ve hayvancılık tesisleriyle ilgili bilgileri içeren çevresel risk faktörlerinin değerlendirilme raporu.

d) Biyogüvenlik planı ve yönetim sistemi ile ilgili bilgi ve belgeler.

Biyogüvenlik planı ve yönetim sistemi

MADDE 6 – (1) Biyogüvenlik yönetim sistemi aşığıdaki hususları içeren ve bu hususların planlanması, uygulanması, sorumluların belirlenmesi, denetlenmesi ve doğrulanması, izlenmesine yönelik düzeltici ve önleyici faaliyetlerin bütünüdür. Biyogüvenlik yönetim sistemine ilişkin hususlar şunlardır:

a) Hastalıkların kontrolü ve önlenmesi için iyi hayvan hijyen uygulamaları kapsanır.

b) Bölüm içerisinde yer alan işletmeler arasındaki giriş ve çıkışları içeren izlenebilirlik sistemi oluşturulur ve söz konusu izlenebilirlik belgelenir ve bu sistemin denetim ekiplerince kontrol edilebilir şekilde olması sağlanır.

c) Bu sistemin içerisinde biyogüvenlik planı ve yönetim sisteminin olması gerekir.

(2) Biyogüvenlik yönetim sistemi altındaki biyogüvenlik planları aşığıdaki hususları içeren, tüm biyogüvenlik tedbirleri ile survey aktiviteleri ve izlenebilirlik sistemini garanti eden ve ülke veya bölgede bölümün tanımlandığı hastalık mihrakının görülmesi gibi artan risk durumlarına karşı güncellenebilir önlemlerin bütünüdür. Biyogüvenlik planlarına ilişkin hususlar şunlardır:

a) Personel için hijyen planının uygulama sistemi belgesinin, genel ve özel hijyen uygulamaları, kalıcı ve geçici personelin eğitimi ve kontrolünü gösterir belge olması gerekir.

b) Personelin bölüm içinde ya da dışında, bölüm içerisinde beslenen aynı türden hayvanlar beslememesi veya yakın temasta olmaması ya da sertifika kapsamındaki hastalıklara karşı hassas hayvanlarla temas içinde olmaması sağlanır.

c) Bölüm içerisinde yer alan işletmeler etrafında yer alan çit, engel, kilitli kapılar gibi fiziksel bariyerler ile bina planlarında biyogüvenlik dikkate alınarak binalara giriş yerleri tanımlanır ve bu giriş çıkışlar biyogüvenlik seviyesine göre sınıflandırılarak renk kodlarıyla şemalandırılır. Tanımlanan yerler dışında binalara giriş/çıkış noktaları olmaması gerekir.

ç) Renk kodları ile şemalandırılan yerlere giriş için yetkili ve yetkisiz kişiler belirlenir, yetkisiz kişilerin girişleri engellenir veya bir plan çerçevesinde girişlerine müsaade edilir.

d) Bölüme gelen ziyaretçilerin, bölümde beslenen aynı türden hayvanlarla veya sertifika düzenlenen hastalığa karşı hassas olan hayvanlarla son kırksekiz saat içerisinde temas etmemiş olmaları gerekir. Riske bağlı olarak enfekte olmuş veya şüpheli bir bölgeden gelen ziyaretçiler için ilgili hastalığa göre çıkarılan uygulama talimatında belirtilen süre uygulanır.

e) Her ne sebeple olursa olsun işletmeye giren tüm araçların hareketlerini düzenleyen bir planın olması gerekir ve bu plan içerisinde özel, tedarik ve dağıtım araçları da dahil tüm araç hareketleri kaydedilir.

f) İşletme içerisine, dışına veya işletme içerisindeki tüm hareketlerin takip edilmesini sağlayan girdi ve çıktılar da içeren hayvan ve ürün izlenebilirlik sistemine yönelik kayıtların bulunması gerekir.

g) Bulaşmayı önlemek için paketleme materyali, altlık materyali, yem, su, ölü hayvan ve gübre gibi unsurların tedarik, taşıma, depolama ve dağıtımında dezenfeksiyon, uygun depolanma, imha, bekletme süresi gibi bilgileri içeren uygulama talimatları bulundurulur.

ğ) Bölüm içerisinde kullanılan ekipman ve materyallerin temizlik ve dezenfeksiyon planı ile araçların temizlik ve dezenfeksiyonu ile ilgili uygulama talimatları bulundurulur.

h) İşletmelerde yabani hayvan, kemirici ve böcekler gibi zararlılara karşı fiziksel bariyerler ve diğer tedbirleri içeren zararlı kontrol planının bulunması gerekir.

ı) İzleme yöntemleri, doğrulama, düzeltici faaliyetler ve kayıtlar gibi adımları takip eden biyogüvenlik ve yönetim sisteminin;

1) Üretime ait tüm veriler ile belirlenmiş dönemlere ait hastalanma ve ölüm oranı, kullanılan ilaçlar, doğan hayvanlar, yem ve su tüketimi ile ilgili kayıtları,

2) Aktif ve pasif survey ile tarama analizleri için numune alma planları ile numune alma sıklığı, metotları ve sonuçları ile ilgili bilgileri,

3) Tüm ziyaretçileri izleyebilmek ve gerektiğinde temas kurabilmek üzere işletmeye gelen ziyaretçilerin kayıt ve bilgileri,

- 4) Kullanılan aşı ile ilgili detay bilgi uygulama tarihleri ile aşılama programları ile ilgili bilgileri,
- 5) Bölüm içerisindeki işletmelerde çalışan tüm personelin, biyogüvenlik tedbirleri ve yönetim uygulamaları konusunda eğitildiğini gösteren belgeleri,
- 6) Artan risk durumlarına karşı alınacak önlemleri de içeren uygulamaları, kapsamı gerekir.

Sertifika düzenlenmesi

MADDE 7 –(1) Hastalıktan Ari Bölüm Sertifikası talebinde bulunan işletmenin/işletmelerin müracaat evrakları, il denetim ekibi tarafından otuz gün içerisinde incelenir. Eksik olan bilgi ve belgelerin tamamlanması yazılı olarak işletmeden talep edilir. İl denetim ekibi, yapılan inceleme sonucunda müracaat evraklarında eksiklik bulunmayan işletmeleri on beş gün içerisinde denetlemeye başlar. Yerinde yapılan denetleme sırasında sertifikalandırılacak hastalıkla ilgili Bakanlıkça yayımlanacak uygulama talimatında yer alan denetim raporu düzenlenir. Bölümde yer alan işletmelerin birden fazla il sınırı içerisinde bulunması durumunda her ilde ayrı denetim ekipleri oluşturulur. İl denetim ekibi kendi il sınırlarındaki işletmeleri denetler. Koordinasyonu başvuru yapılan il müdürlüğü sağlar.

(2) İl denetim ekibi tarafından düzenlenen denetim raporunda, işletmede eksiklik tespit edilmiş ise eksikliklerin belirtildiği denetim raporunun bir sureti, işletme sahibine/sorumlusuna tutanakla teslim edilir, bölüm sorumlusuna ise resmî yazı ile eksikliklerin giderilmesi için gönderilir. Söz konusu eksiklikleri gideren bölüm sorumlusu durumu il müdürlüğüne yazı ile bildirerek yeni bir denetim yapılmasını talep eder.

(3) Yapılan denetim sonrasında il denetim ekibi tarafından herhangi bir eksiklik tespit edilmezse işletmede sertifikalandırmaya esas hastalığa özel aktif survey çalışması başlatılır. İşletmede yapılan survey sonucunda sertifikalandırılacak hastalığa ait bulguya rastlanmadığında, müracaat dosyasının bir nüshası, denetim raporları ve survey sonuçları, il müdürlüğü tarafından Genel Müdürlüğe gönderilir.

(4) Genel Müdürlük tarafından müracaat dosyası, denetim raporları ve survey sonuçları incelenir. Genel Müdürlük, il denetim ekibi çalışmalarını esas alarak Hastalıktan Ari Bölüm Sertifikası düzenleyebileceği gibi Bakanlık denetim ekibini yerinde inceleme için görevlendirebilir. Bakanlık denetim ekibi yerinde inceleme için görevlendirildiğinde, yaptığı inceleme için denetim raporu tanzim eder.

(5) İşletmenin müracaat dosyası, denetim raporları ve survey sonuçlarında herhangi bir olumsuzluk tespit edilmediğinde Genel Müdürlük tarafından bölüm izni verilerek Ek-2'de yer alan Hastalıktan Ari Bölüm Sertifikası tanzim edilir ve bölüm sorumlusuna verilmek üzere ilgili il müdürlüğüne gönderilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Denetim ve Yaptırım

Bölümün denetimi

MADDE 8 –(1) Genel denetimler, gerek görüldüğünde, Hastalıktan Ari Bölüm Sertifikasına sahip bölümde, Bakanlık denetim ekibi ya da il denetim ekibi tarafından, 6 ncı ve 7 nci maddelerde yer alan ve sertifikalandırmaya esas hususların halen devam ettiğinin teyidi amacıyla yapılır.

(2) Rutin denetimler, Hastalıktan Ari Bölüm Sertifikasına sahip bölümde il denetim ekibi tarafından yılda en az iki kez yapılır. Ancak il denetim ekibi iş yoğunluğu nedeniyle Hastalıktan Ari Bölüm Sertifikasına sahip bölümde yer alan tüm işletmeleri denetleyemeyecek ise Bakanlıkça yayımlanacak uygulama talimatında belirtilen basit tesadüfi örnekleme ya da risk değerlendirmesi yöntemini kullanarak tespit ettiği işletmelerin denetimlerini gerçekleştirir. İl denetim ekibi tarafından gerçekleştirilen denetime işletme sahibi ve/veya bölüm sorumlusu eşlik eder, denetimler sırasında işletmelerde hijyen, izlenebilirlik ve biyogüvenlik uygulamaları ile konu ile ilgili tutulan tüm kayıtlar karşılaştırılmalı olarak kontrol edilir.

(3) Sürekli denetimler otokontrol amaçlı olarak Hastalıktan Ari Bölüm Sertifikasına sahip bölümde bölüm sorumlusu tarafından en az üç ayda bir kez yapılır.

(4) Yapılan her denetim için Bakanlık tarafından yayımlanacak uygulama talimatında yer alan denetim raporu tanzim edilir.

(5) Sürekli denetimlere ait raporların bir nüshası işletmede, bir nüshası da bölüm sorumlusu tarafından muhafaza edilir ve Bakanlık ya da il denetim ekibi yaptıkları denetim esnasında sürekli denetim sonuçlarını inceler.

(6) İl denetim ekibi tarafından 3 nüsha halinde düzenlenen denetim raporunun bir nüshası denetim yapılan işletmede bırakılır, bir nüshası resmî yazı ile bölüm sorumlusuna gönderilir, bir nüshası da il müdürlüğünde muhafaza edilir.

(7) Bakanlık denetim ekibi tarafından 3 nüsha düzenlenen denetim raporunun bir nüshası denetimi yapılan bölümün sorumlusuna teslim edilir, bir nüshası il müdürlüğüne gönderilir, bir nüshası da Genel Müdürlükte muhafaza edilir.

Yaptırım

MADDE 9 –(1) 8 inci maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan genel ve rutin denetimlerde sertifikalandırmaya esas hususlara ait eksikliğin tespiti halinde eksikliklerin giderilmesi için on beş gün ile otuz gün

arasında bir süre verilir. Bu süre içerisinde bölüm izni askıya alınır. Eksikliklerin verilen süre içerisinde giderilmemesi halinde bölüm izninin iptal edilmesi için durum Genel Müdürlüğe bildirilir. Genel Müdürlük tarafından verilen izin iptal edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bölüm Çevresinde ve Bölümde Mihrak

Bölüm çevresinde mihrak

MADDE 10 – (1) Bölüme ait işletme veya işletmelerin çevresinde bölüm sertifikasında belirtilen hastalık mihrakı görülürse 5996 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelikler kapsamındaki karantina uygulamaları bölüme de uygulanır. Daha sonra mihrak çevresinde yer alan bölüme ait işletmeler il denetim ekibi tarafından riske yönelik olarak denetlenir. Yapılan bu denetimlerde il denetim ekibi söz konusu hastalıkla ilgili herhangi bir bulguya rastlamaz ve işletme sahibi ve/veya bölüm sorumlusu tarafından riske yönelik denetim yapıldığı ve bu Yönetmelik ve uygulama talimatı çerçevesinde istenen biyogüvenlik planı ve yönetim sistemi, survey çalışmaları ve diğer önlemlere dikkat edildiği tespit edilirse hastalık mihrakından kaynaklanan hareket sınırlamaları bölüme dahil olan işletmeler için kaldırılabilir.

Bölümde mihrak

MADDE 11 – (1) Bölüme ait işletme veya işletmelerde bölüm sertifikasında belirtilen hastalık tespit edilirse bölüm izni iptal edilerek hastalığa yönelik gerekli tüm önlemler 5996 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelikler kapsamında alınır. Hastalığın sönüşünün ardından bu Yönetmelik ve uygulama talimatında yer alan hususların varlığı il denetim ekibi tarafından kontrol edilir ve eksiklik tespit edilmediğinde durum sertifika tanzimine esas olmak üzere Genel Müdürlüğe bildirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Hastalık ve Aşılama Programlarının Surveyi

Hastalık ve aşılama programlarının surveyi

MADDE 12 – (1) Hastalıktan ari bölüm sertifikasının verildiği/verileceği hastalıklar için yapılacak aktif ve pasif survey çalışmaları Bakanlık tarafından yayımlanan uygulama talimatı ile belirlenir. Sertifikalandırılmış bölümler, sertifikanın verildiği hastalığa ait ulusal survey programı içerisinde yer alır.

(2) Hastalıktan ari bölüm sertifikasının verildiği hastalığın tespit edilmesi için erken uyarı sistemi kurulur.

(3) Bakanlık gerek duyduğu zaman Hastalıktan Ari Bölüm Sertifikası düzenlenen hastalık/hastalıklarla ilgili aşılama programları yapar, aşılama programı il müdürlüklerince işletmelere bildirilir. Bölüme ait işletmelerde aşılama programları uygulanır.

(4) Bölüm sorumlusu bölümün tüm işletmelerindeki herhangi bir hastalık şüphesini derhal il müdürlüğüne bildirir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Sertifika verilen bölümlerin listesinin yayımlanması

MADDE 13 – (1) Hastalıktan Ari Bölüm Sertifikasına sahip işletmelerin adı ve numarası Genel Müdürlüğün internet sayfasında yayımlanır. Söz konusu bilgi, her değişiklikte gerekçeleri belirtilerek güncellenir.

Hayvan hareketleri

MADDE 14 – (1) Hastalıktan ari bölümlere ya da bu bölümlerden başka yerlere yapılacak hayvan hareketleri Bakanlıkça yayımlanacak uygulama talimatına göre yapılır.

Düzenleme yetkisi

MADDE 15 – (1) Bakanlık, bu Yönetmeliğin uygulanmasında ihtiyaç duyulan alt düzenlemeleri çıkarmaya yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 16 – (1) 28/3/2009 tarihli ve 27183 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hastalıktan Arilikte Bölümlendirme Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır

Yürürlük

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.